

Een arbeidshygiënist beschermt de gezondheid

De werkgever moet zich volgens de Arbowet laten bijstaan door kerndeskundigen: de bedrijfsarts, de veiligheidkundige, de arbeids- en organisatiekundige, en de arbeidshygiënist. Zo'n kerndeskundige mag meerdere specialisaties hebben. En de taken en competenties die bij de specialisaties horen, overlappen elkaar op sommige punten. Dat kan verwarrend zijn. Wat doet nu precies een arbeidshygiënist?

Een arbeidshygiënist kan gevaren voor de gezondheid van werknemers herkennen, evalueren en beheersen. Dat kan bijvoorbeeld gaan om gevaar door giftige stoffen, straling, infectieziekten, lawaai, licht en fysieke belasting: allemaal objectief meetbare factoren die de gezondheid van werknemers kunnen beïnvloeden.

Het doel van de arbeidshygiënist is om de gezondheid van werknemers en de gemeenschap in het algemeen te beschermen.

Een arbeidshygiënist inschakelen: via de arbodienst of een zelfstandige?

Iedere werkgever moet volgens de Arbowet een contract afsluiten met een arbodienst of bedrijfsarts: [het basiscontract](#). In dat contract staan afspraken over de taken waarvoor de werkgever zich volgens de Arbowet moet laten bijstaan door de kerndeskundigen.

Veel werkgevers kiezen ervoor om met een arbodienst een contract af te sluiten waar de inzet van alle kerndeskundigen onder valt: een vangnetregeling. Hebben zij een arbeidshygiënist nodig, dan regelen ze dat dus via de gecontracteerde arbodienst.

In bepaalde situaties kunnen werkgevers voor een maatwerkregeling kiezen en zelf de verschillende kerndeskundigen selecteren die hen bij de arbotaken ondersteunen. In dat geval kan de werkgever een zelfstandige, gecertificeerde arbeidshygiënist inschakelen wanneer hij advies wil over gezondheidsrisico's op het werk.

Arbeidshygiënist beoordeelt arbeidsomstandigheden

U roept de hulp van een arbeidshygiënist in op het moment dat u een beoordeling wilt van de veiligheid van de werksituatie van werknemers. Dat zal in veel gevallen gericht zijn op preventie. Maar u kunt een arbeidshygiënist ook inzetten als werknemers klachten hebben en u daarom een objectief oordeel over de werkomstandigheden wilt.

De arbeidshygiënist zal de werkomstandigheden komen waarnemen, verschillende metingen doen, en de uitkomsten toetsen aan de relevante wetgeving, normen en richtlijnen. De arbeidshygiënist kan bijvoorbeeld kijken in welke temperaturen werknemers moeten werken, of apparatuur veilig en goed is afgesteld, en of er het risico is op blootstelling aan gevaarlijke stoffen.

De arbeidshygiënist geeft een objectief advies

Daaruit volgt dan een objectief advies. Constataert de arbeidshygiënist dat er inderdaad arbeidsrisico's zijn, dan kan hij – in samenspraak met de werkgever – op zoek gaan naar oplossingen daarvoor. De arbeidshygiënist kan werkgever en werknemers ook uitleg en voorlichting geven over het voorkomen

van gevaren voor de gezondheid.

Advies over arbeidshygiënische strategie

Als de arbeidshygiënist constateert dat werknemers gezondheidsrisico's lopen, moet u op zoek naar oplossingen om ervoor te zorgen dat die risico's weggenomen worden, of zo laag worden dat ze acceptabel zijn. In de Arbowet staat dat u daarbij [de arbeidshygiënische strategie \(verdiepingsartikel\)](#) moet volgen: een vaste volgorde van de mogelijk in te zetten beheersmaatregelen.

1. U moet starten met bronmaatregelen. Dat zijn maatregelen die de oorzaak van het probleem wegnemen. Bijvoorbeeld: Als het werken met een gevaarlijke stof gezondheidsrisico's oplevert, dan vervangt u die stof door een veiliger alternatief.
2. Zijn bronmaatregelen niet mogelijk of niet voldoende, dan zijn collectieve maatregelen de volgende stap. Bijvoorbeeld: Als u de gevaarlijke stof niet kunt vervangen, dan zorgt u voor het plaatsen van afscherming of een afzuiginstallatie.
3. Een volgende stap zijn individuele maatregelen. Bijvoorbeeld: U past individuele werkplekken of taken aan.
4. Ten slotte kunnen nog persoonlijke beschermingsmiddelen worden ingezet als de eerdere maatregelen niet voldoende effect hebben gehad. Bijvoorbeeld: U voorziet werknemers van oogbescherming.

De arbeidshygiënist kan u adviseren over de arbeidshygiënische strategie (en mogelijke uitzonderingsgevallen daarop) en de beheersmaatregelen die in uw situatie relevant zijn.

Toetsing van de risico-inventarisatie en -evaluatie

Heeft uw organisatie meer dan 25 werknemers in dienst? Dan moet u uw risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) laten [toetsen \(infographic\)](#). Dat geldt ook als u minder dan 25 werknemers heeft en er geen voor uw branche erkend RI&E-instrument beschikbaar is. Heeft u ten hoogste 40 uur per week personeel in dienst dan kunt u [de checklist Gezondheidsrisico's \(V&A\)](#) gebruiken.

[De RI&E-toetsing \(V&A\)](#) moet uitgevoerd worden door [een kerndeskundige \(V&A\)](#). Dat betekent dat een arbeidshygiënist deze toetsing voor u kan doen. Daarbij zal hij kijken of alle risico's zijn vermeld, of de daadwerkelijke situatie in de organisatie goed is omschreven, en of de laatste normen en richtlijnen zijn gebruikt. Ook adviseert hij bij het plan van aanpak.

Gaat het om een arbeidshygiënist (of andere kerndeskundige) van een gecontracteerde arbodienst (vangnetregeling), dan is bij de RI&E-toets een werkplekbezoek verplicht.

Zelfstandige kerndeskundigen (maatwerkregeling) zijn niet verplicht om de werkplek te bezoeken voor de RI&E-toets, maar kunnen volstaan met een papieren toetsing. Al is voor een kwalitatief goede toetsing een werkplekbezoek natuurlijk wel gewenst.

Certificering arbeidshygiënist

Veiligheidsrisico's kunnen enorm verschillen per sector. Werknemers in de bouw lopen andere risico's dan werknemers in de levensmiddelenindustrie of de zorg. Het is dus belangrijk om na te gaan of een arbeidshygiënist ervaring heeft in uw branche en op de hoogte is van de situatie en mogelijke risico's.

Arbeidshygiënist moet gecertificeerd zijn

Bovendien moeten arbeidshygiënisten gecertificeerd zijn. Om een certificaat van vakbekwaamheid te krijgen, moet een arbeidshygiënist minsten HBO werk- en denkniveau hebben, een beroepsopleiding hebben gevolgd die leidt tot een diploma arbeidshygiëne, relevante werkervaring hebben, en regelmatig bij- en nascholing volgen. Wilt u een arbeidshygiënist inschakelen en zijn certificatie checken, dan kunt u dat doen via www.mijncertificatie.nl/register.

Dit is een artikel van de redactie van Arbo Rendement

Arbo Rendement is dé informatiebron voor arboprofessionals, preventiemedewerkers en ondernemingsraden. Als in- of externe arboprofessional kunt u een bijdrage leveren aan een gezonde en veilige werkplek voor alle medewerkers in de organisatie. U moet dan wel op de hoogte zijn van alle relevante wijzigingen in de wet- en regelgeving rond arbeidsomstandigheden, arbeidstijden, ziekteverzuim en re-integratie.

De onafhankelijke en ervaren redactie van Arbo Rendement zit bovenop het nieuws en vertelt u als eerste wat deze ontwikkelingen zijn. Altijd in heldere taal en met een praktische insteek, zodat u de informatie direct kunt vertalen naar uw eigen werksituatie. Arbo Rendement is daarnaast multimediaal. De voor uw vakgebied relevante informatie verschijnt:

- ✓ dagelijks op het digitale platform Rendement Online, waar u onder meer het laatste nieuws, checklists, rekentools, maatwerkbrieven en verdiepingsartikelen tot uw beschikking heeft;
- ✓ wekelijks gebundeld in een e-mailnieuwsbrief;
- ✓ maandelijks in het vakblad Arbo Rendement, boordevol nieuws en achtergrondartikelen, digitaal en op de mat;
- ✓ tweemaandelijks in een handzaam themadossier: een pocketboekje dat iedere editie een complex onderwerp uitdiept.

Rendement is een succesvolle uitgeverij van met name praktische vakbladen en digitale ondersteuning.

Het assortiment bestaat uit een crossmediaal portfolio: van printuitgaven zoals magazines en themadossiers tot online ondersteuning in de vorm van digitale naslagwerken, e-nieuwsbrieven, een vragenservice en tools.

www.rendementuitgeverij.nl